

حسابدار

شماره ۵۳۰ - ۱۳۹۶
ISSN ۱۷۲۶-۰۵۳۰

ماهنامه انجمن حسابداران خبره ایران ش. ۲۲۵ - آذر ۱۳۸۹ - ۹۶ ص. - ۲۰۰۰ تومان

حسابداران جهان در کنگره‌ی جهانی حسابداران ۲۰۱۰ سخن گفتند

رایانش ابری، حسابداری، حسابرسی و فراتر از آن

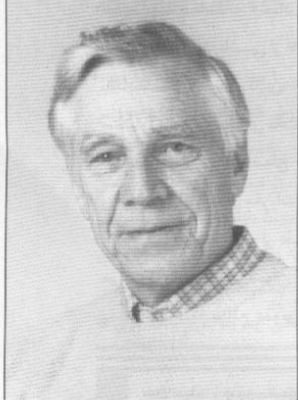
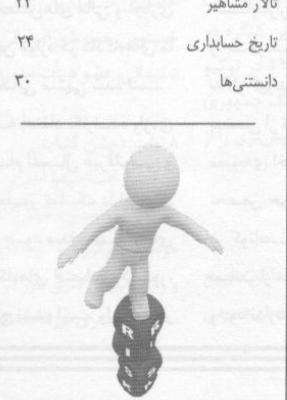
تاریخ حسابداری روشن نردبانی (بخش دوم)

به نام خداوند جان و خرد

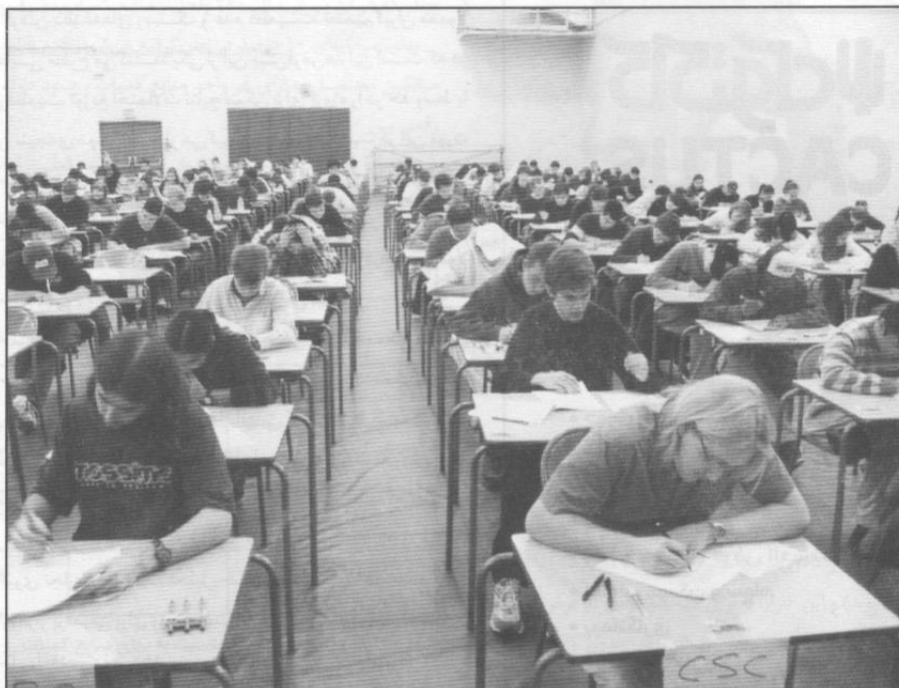
جهان حسابداران

سال ۲۵ - شماره شش شماره پیاپی ۲۲۵ آذر ۱۳۸۹

		صاحب امتیاز: انجمن حسابداران خبره ایران مدیر مسئول: مهدی تقوی مدیر اجرایی: محمد منیری اعضای شورای سیاست‌گذاری: غلامرضا سلیمی، ابوالقاسم فخاریان، مهدی مرادزاده‌فرد، رضا مستاجران، یدالله مکرمی	سردبیر: امیر پوریان‌سب همکار سردبیر: صدیقه ذوالفقاری دبیر اخبار: رضا قنبریان دبیر فناوری: ابراهیم ابراهیمی ویراستار ادبی: آیدا پوریان‌سب طراح جلد و صفحه‌آرایی: لیلا بیگری نمونه‌خوان: پریسا جعفری
مقالات	اخبار	منتظم	شمارگان: ۱۰,۰۰۰
۴۹ حسابرسی داخلی در فضای نوین ... ۵۸ چهره‌ی در حال تحول آموزش ... ۶۴ ارزیابی سرمایه‌گذاری در فناوری ... ۷۱ معرفی شاخص‌های ارزیابی ...	۳ کنگره جهانی حسابداران ۲۰۱۰ ۵ اخبار حرفه در ایران و جهان ۱۲ اخبار ایفک (فدراسیون بین‌المللی حسابداران) انجمن حسابداران مدیریت خبره ۱۵ انجمن حسابداران ۱۸ خبره‌ی رسمی ۲۰ اخبار قوانین و مقررات	فنی ۳۲ دانشنامه‌ی حسابرسی ۳۶ فناوری ۴۰ شرکت‌آزمایی سلسله مقالات ۵۴ حسابداری مدیریت	مقاله‌ها و اظهارنظرهای مندرج در جهان حسابداران ممکن‌کننده‌ی نظر رسمی انجمن حسابداران خبره ایران نیست. مسئولیت سرعت ادبی مطالب چاپ شده در جهان حسابداران به عهده‌ی تهیه‌کننده‌ی مطلب است. جهان حسابداران در ویرایش ادبی مقاله‌ها و یک دست کردن رسم الخط مطالب آزاد است. اما در مورد ویرایش اساسی یا نویسندگان مشورت خواهد کرد. مقاله‌های ارسالی مسترد نخواهد شد. نشانی جهان حسابداران: تهران - خیابان استاد بخت‌لایی، شماره ۱۰۸ کد پستی: ۱۵۸۶۶۸۱۶ تلفن دفتر جهان حسابداران: ۸۸۸۹۳۹۶۷ تلفن اشتراک و آگهی: ۸۸۹۰۲۹۲۶ نمابر: ۸۸۸۹۹۷۲۲ صندوق پستی: ۱۵۸۱۵/۳۶۹۱ www.iranianica.com hesabdar@iranianica.com
انگلیسی	انجمن	گونگون	کندنامه
Decade Past Enron Scandals: Failure of Corporate Gatekeepers ۹۵	۲ سرمقاله ۷۶ اعضای جدید ۸۰ حسابداران مستقل ۸۴ مؤسسات حسابرسی	۲۱ خنده‌نامه ۲۲ تالار مشاهیر ۲۴ تاریخ حسابداری ۳۰ دانستنی‌ها	لینوگرافی: صفحه‌ی نور ۸۸۷۶۶۲۱۱ شهید بهشتی، شهرداری شمالی، بالاتر از کوچه شهرتاش، ساختمان پایدار، طبقه سوم چاپ پیکان: ۴۶۸۵۲۳۷۱ کیلومتر ۲۰، جاده قدیم کرج، شهر قدس، بلوار ۵۵تری انقلاب، کوچه صنعت سوم، پلاک ۱۲۰ و ۱۲۱ صحافی: پیکان
			

چهره‌ی در حال تحول آموزش حسابداری

ترجمه و تلخیص: فرزانه نصیرزاده*

مقدمه

و آماده‌سازی دانشجویان برای گذراندن امتحانات تمرکز دارد اما از نظر منتقدین، حسابداران به آموزش‌های وسیع‌تری نیاز دارند تا بتوانند در مورد موضوعات مختلف به‌طور تحلیلی‌تر تفکر کنند. از این‌رو آموزش حسابداری علاوه بر این‌که دروس تخصصی رایج را پوشش می‌دهد باید مواردی را که در ادامه می‌آیند برای دانشجویان فراهم سازد: (۱) افزایش مهارت‌های مربوط به تصمیم‌گیری، (۲) افزایش آگاهی از سازمان‌های تجاری و محیط آنها، (۳) حساسیت در قبال مسئولیت‌های اخلاقی، (۴) تجربه‌ی کاری و تعامل مؤثر با گروه‌های مختلف، و (۵) توانایی انطباق با فناوری‌های جدید.

سیر تاریخی تحولات

در دهه‌ی ۱۹۸۰ تحولات چشم‌گیری در شکل و محتوای آموزش حسابداری به عنوان پاسخ جامعه‌ی علمی به تقاضاهای مربوط به اصلاح برنامه‌ی آموزشی و بهبود آن صورت گرفت. در ۱۹۸۶ کمیته‌ی ساختار،

طبیعت پویا و پیچیده‌ی محیط تجاری امروز، ضرورت ایجاد تغییر و تحول در حرفه‌ی حسابداری را به‌وجود آورده است. این ضرورت‌ها ناشی از جهانی شدن اقتصاد و تجارت، رشد سریع فناوری‌های جدید، افزایش مقررات و استانداردها، گسترش انواع خدمات مؤسسات حسابداری و تحول ساختاری درون مؤسسات حسابداری است.

همان‌گونه که ضرورت دارد حرفه‌ی حسابداری خود را با محیط اقتصادی در حال تحول و پیچیده سازگار کند، ضروری است مؤسسات آموزشی و برنامه‌های آموزشی آنها نیز با این تحولات سازگار و دم‌ساز شوند و تعامل بیشتری بین حرفه و مؤسسات آموزشی ایجاد شود. ایجاد تحول در آماده‌سازی دانشجویان مؤسسات آموزشی و دانشگاهی از سوی دست‌اندرکاران این حرفه و از سوی مدرسان واحدهای آموزشی، یک ضرورت دانسته می‌شود.

آموزش حسابداری در شکل سنتی خود، بر آموزش دروس تخصصی

محتوی و حدود آموزش حسابداری انجمن حسابداران آمریکا (معروف به کمیته بدفورد) طی گزارشی اعلام کرد به رغم این که حرفه حسابداری به میزان قابل توجهی تغییر کرده است ولی در طول پنجاه سال اخیر تحولات اندکی در برنامه های آموزش حسابداری صورت گرفته است. این کمیته توصیه کرد شیوهی آموزش دوره ی حسابداری بازنگری شود. بدین شیوه که دوسال به آموزش عمومی، دوسال به آموزش حسابداری حرفه ای و یک سال به آموزش تخصصی حسابداری اختصاص یابد.

در ۱۹۸۹، مؤسسات حسابداری رسمی بزرگ که در آن زمان به هشت مؤسسه ی بزرگ معروف بودند طی گزارشی با عنوان "چشم انداز آموزش: قابلیت های موفقیت در حرفه ی حسابداری" تأکید کردند که دانش آموختگان رشته ی حسابداری برای موفقیت بیشتر به مهارت های ارتباطی قوی تر، توانایی بیشتر در زمینه ی حل مسائل و توانایی انجام کارهای گروهی نیاز دارند و این توانایی ها نه تنها با تمرکز بر محتوای دروس تخصصی حسابداری بلکه با بهبود اطلاعات عمومی قوی تر حصول پذیر است. آنها خواستار مشارکت هر چه بیشتر حسابداران حرفه ای و دانشگاهیان بودند تا به این ترتیب متخصصین حسابداری، قابلیت های لازم برای حسابداران را مشخص نمایند و مدرسان دانشگاه ها نیز دروس مربوط و روش های نوین و مبتکرانه ای را برای تدریس تدوین کنند. برای این منظور مؤسسات مزبور پرداخت مبلغی در حدود چهار میلیون دلار را به صورت پنج ساله برای تدوین و توسعه ی برنامه های حسابداری متعهد شدند.

تعهد مالی هشت مؤسسه ی بزرگ و پشتیبانی وسیع از تلاش های سازمان یافته جهت ایجاد تغییر در آموزش حسابداری، سرانجام در ۱۹۸۹ به تشکیل "کمیسیون تغییر آموزش حسابداری" از سوی کمیته ی اجرایی

انجمن حسابداران آمریکا انجامید.

هدف این کمیسیون تقویت و بهبود توانایی های علمی حسابداران برای کسب موفقیت های حرفه ای بود. این کمیسیون نهادی مستقل ولی تحت نظارت انجمن حسابداری آمریکا است که اعضای آن را مدرسان دانشگاه و بسیاری از سازمان های حرفه ای حسابداری تشکیل می دهند. این کمیسیون در زمینه ی بیان اهداف آموزش برای حسابداران، شناسایی مسائل مربوط به آماده سازی حسابداران در دانشگاه ها، جمع آوری و انتشار اطلاعات در رابطه با مطالب درسی جدید، و چاپ و انتشار مجموعه نظرات در مورد نیازهای جدید آموزشی فعالیت می کند.

یکی از مهم ترین فعالیت های کمیسیون تغییر آموزش حسابداری، اعطای پاداش تحصیلی و بورس با هدف تشویق ابتکار و اجرای پیشنهاد های جدید در زمینه ی آموزش حسابداری بوده است. از این رو به سیزده مؤسسه ی آموزش عالی که دارای دوره های مختلف حسابداری بودند، بورس اعطا شد تا اصلاحات جدیدی را در برنامه های درسی

خود پیاده کنند. علاوه بر این اعطای پاداش تحصیلی به دیگر مؤسسات نیز موجب ابتکارات و نوآوری هایی شد که عبارتند از: (۱) باز طراحی برنامه های درسی و تغییر آنها از حالت سنتی اولیه، (۲) ارزیابی کارایی برنامه های درسی از دیدگاه استفاده کنندگان، (۳) جایگزینی دروس حسابداری سنتی با مجموعه های کاربردی و یکپارچه، و (۴) استفاده از روش های آموزشی مبتنی بر به کارگیری رایانه و تمرکز بیشتر بر آموزش دروس عمومی مربوط به کسب و کار و علوم انسانی.

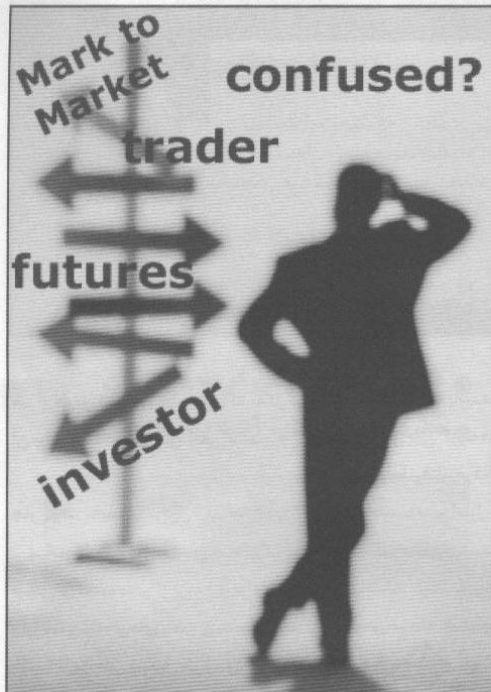
انجمن حسابداران رسمی آمریکا نیز از دیرباز فعالانه در روند تغییر در آموزش حسابداری مشارکت داشته است و در ۱۹۸۸ مجموعه ای را تحت عنوان "شرایط و آموزش های لازم برای ورود به حرفه ی حسابداری" انتشار داد که طی آن درخواست کرد دست اندرکاران امر حسابداری آموزش های وسیعی ببینند و سطح دانش تخصصی، توانایی تحلیل، مهارت های ارتباطی، و آگاهی های فرهنگی لازم را برای

حسابداری

عملی در رابطه با مشکل مربوط باشد و حافظ مقررات رفتاری و چارچوب اخلاقی نیز باشد.

تعریف اخلاق

برای "اخلاق" تعریف‌های مختلفی ارائه شده است، در برخی موارد اخلاق مترادف با فلسفه‌ی اخلاق یعنی حوزه‌ای از فلسفه است که به دنبال پاسخ به پرسش‌های نظری در خصوص ماهیت و عقلانیت اصول اخلاقی است. گاهی منظور اصول اخلاقی است که مایکل دیویس نظریه‌پرداز علم اخلاق آن را چنین توصیف می‌کند: "معیارها و استانداردهای رفتاری که

همگان (و از همه بیشتر افراد منطقی) مایل هستند همه آنها را رعایت کنند، حتی اگر به معنای تابعیت خود آنان نیز باشد". در بعضی موارد، اخلاق به مقررات رفتاری خاصی اشاره دارد که همه‌ی اعضا مشمول آن هستند.

با آن که بررسی نظریه‌های فلسفی در کلاس‌های اخلاق کار مفیدی است اما شرح کامل این نظریه‌ها معمولاً نیازمند وقت زیادی است و شرح ناقص و سطحی جنبه‌های نظری آن ممکن است موجب سردرگمی دانشجویان شود. از این رو بهتر است به نظریه‌های زیربنایی علم اخلاق اشاره‌ای مختصر شود و به بیشتر به ارزیابی مسائل اخلاقی تمرکز شود آن

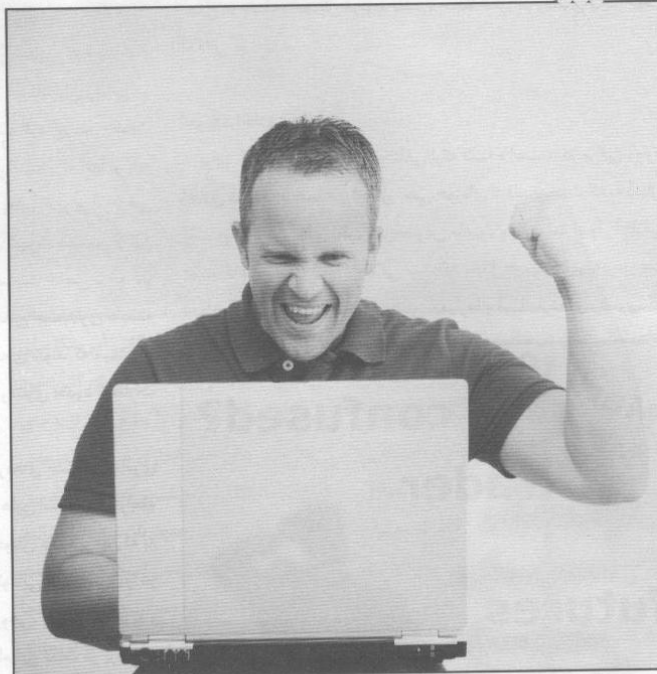
بدون فدا کردن محتوای تخصصی دوره‌ها به دست می‌آیند.

اخلاق همیشه برای دست‌اندرکاران حسابداری و کسانی که خدمات از حسابداران می‌گیرند، اهمیت زیادی داشته است. حسابداران رسمی در مقام مشاوران حرفه‌ای مورد اعتماد، شهرتی را کسب کرده‌اند. در حقیقت بخشی از این شهرت ناشی از این تصور عمومی است که آنها بر پایه رعایت اخلاقیات عمل می‌کنند. اگر چه در سال‌های اخیر بر اثر برخی لغزش‌ها و اهمال‌کاری‌ها شاهد کم‌فروغ شدن این شهرت هستیم. از این رو گنجاندن اخلاق در دوره‌های آموزشی از اهمیت خاصی برخوردار است و بخشی ضروری از یک برنامه یا دوره‌ی جامع حسابداری دانسته می‌شود. زیرا دانشجویان حسابداری باید وارد حرفه‌ای شوند که مبتنی بر مجموعه‌ای از مقررات رفتاری است و این ضوابط رفتاری حدود انتظارات را از رفتار اعضای آن مشخص می‌کند.

در عین حال که نیاز به گنجاندن اخلاق در دوره‌های حسابداری امری کاملاً پذیرفته شده است اما این صرفاً یکی از نیازهایی است که در رابطه با برنامه‌های درسی حسابداری وجود دارد. دانشجویان علاوه بر این که به دانش تخصصی قوی نیاز دارند باید مهارت‌ها و توانایی‌های دیگری را در زمینه‌ی ارتباطات شفاهی و کتبی، کارهای گروهی، فناوری و تجزیه و تحلیل مسائل کسب کنند. اما پوشش دادن تمام این نکات در برنامه‌ی درسی کار ساده‌ای نیست.

برای بهبود دادن به اخلاق حرفه‌ای می‌توان درسی را به عنوان "اخلاق حرفه‌ای" به برنامه‌ی درسی دوره‌ی حسابداری افزود و با توجه به ساختاری که برای آنها در نظر گرفته می‌شود می‌تواند در حد یکی از دروس تخصصی دوره در نظر گرفته شود. بدین ترتیب دانشجویان ضمن این که به مجموعه‌ای از اهداف آموزشی به طور همزمان دست می‌یابند می‌توانند از معیارهای اخلاقی ناظر بر حرفه‌ی حسابداری نیز آگاه شوند و چارچوب عملی و سودمند برای ارزیابی دوره‌های اخلاقی به دست‌آورند. به عبارت دیگر، فرصتی به دست می‌آورند تا با مسائل اخلاق مواجه شوند و قضاوت‌های اخلاقی را انجام دهند و نهایتاً از تصمیمات خود دفاع کنند. مدرسان نیز می‌توانند به رشد سایر مهارت‌های حرفه‌ای دانشجویان کمک کنند و موجب تقویت و بالندگی آنها شوند.

گنجاندن اخلاق در برنامه‌ی درسی، دانشجویان را با ضوابط و مقررات رفتاری ناظر بر عمل حسابداران آشنا می‌کند. از آنجا که برای دانشجویان به کار بستن اخلاقیات در زندگی واقعی کاری دشوار است، ارائه‌ی چارچوبی عملی برای ارزیابی موقعیت‌های اخلاقی دشوار، بخش مهمی است که می‌تواند تحت عنوان "اخلاق" تدریس شود. در چنین شرایطی دانشجویان باید در موقعیت‌های دشوار اخلاقی با رجوع به مقررات رفتاری مربوط، پیشنهادهایی ارائه کنند که متضمن راه‌حل‌های

نزد افراد جامعه‌ام و نسل حاضر دفاع کنم؟ و آزمون برگشت‌پذیری (اگر در زمره‌ی کسانی بودم که این گزینه انتخابی اثرات ناخوشایندی بر آنها داشت، آیا باز هم همان گزینه را انتخاب می‌کردم؟). اینها نمونه‌ای از آزمون‌ها و معیارهایی است که دانشجویان می‌توانند برای ارزیابی گزینه‌های مختلف استفاده کنند. از این طریق دانشجویان برای مواجهه شدن با موقعیت‌های دشوار اخلاقی چه در کلاس درس چه در عرصه‌ی فعالیت‌های حرفه‌ای مجهزتر می‌شوند و در آنها نوعی حس مسئولیت‌پذیری و پای‌بندی اخلاقی در کارهای حرفه‌ای ایجاد می‌شود.

نتیجه‌گیری

به این ترتیب آموزش اخلاق می‌تواند به دانشجویان کمک کند تا مهارت‌ها و توانایی‌های زیر را در خود ارتقاء دهند:

- مهارت‌های مربوط به ارتباط نوشتاری، از طریق ارائه‌ی مطالب نوشتاری درخصوص موقعیت‌ها.
- مهارت‌های مربوط به ارتباط کلامی، از طریق ارائه‌ی مطالب کلامی.
- مهارت‌های گفت‌وگو، از طریق تدوین قراردادهای گروهی.
- مهارت‌های ارزیابی، از طریق انتقاد کردن و به نقد کشیدن کار دیگران.
- مهارت‌های تعامل گروهی، با هماهنگ‌سازی انواع مسئولیت‌های مختلف.
- مهارت‌های حل مسئله، با یافتن راه حل‌های عملی.
- مهارت‌های پژوهشی، با یافتن مقررات و اصول اخلاقی مقتضی برای هر مورد.
- همان‌گونه که ملاحظه می‌شود جوامع حرفه‌ای همواره بر اجرای مستمر برنامه‌های آموزشی و بهبود روش‌های آموزشی تأکید داشته‌اند. هدف تغییر در آموزش حسابداری نیز

وجود داشته باشد. برخی از آزمون‌های مفید برای ارزیابی گزینه‌ها که مبتنی بر استانداردها و ضوابط رفتار حرفه‌ای هستند و به جای اتکاء به فلسفه، بر اصول اخلاقی مورد قبول عقل سلیم متکی هستند در کتاب "علم اخلاق و دانشگاه" نوشته‌ی مایکل دیویس آمده‌اند. در این مرحله دانشجویان باید به این پرسش پاسخ دهند که "آیا گزینه‌ی انتخابی با مقررات رفتاری ناظر بر حرفه در تناقض نیست؟" علاوه بر این، سایر آزمون‌ها نیز به دانشجویان کمک می‌کنند تا تفکری متعارف و اخلاقی داشته باشند. برای مثال می‌توان به موارد زیر اشاره نمود: آزمون افشاء (آیا مایل هستم در مورد گزینه‌ای که انتخاب کردم، گزارشی در رسانه‌ی عمومی منتشر شود؟)، آزمون زیان (آیا گزینه‌ای را که انتخاب کردم نسبت به دیگر گزینه‌ها زیان کم‌تری به بار می‌آورد؟)، آزمون دفاع‌پذیری (آیا می‌توانم از انتخابی که کرده‌ام

هم از طریق ارائه‌ی چارچوبی که به‌کارگیری آن برای استفاده‌کنندگان آسان باشد.

چارچوب تصمیم‌گیری

یک چارچوب ساده‌ی تصمیم‌گیری که مبتنی بر مجموعه‌ای از آزمون‌ها برای سنجش و ارزیابی راه‌حل‌های بالقوه‌ی مسائل اخلاقی باشد از مراحل تشکیل می‌شود که در ادامه می‌آیند: (۱) کنترل و بررسی واقعیت‌ها، (۲) تعریف و بیان مسئله، (۳) تعیین عوامل مرتبط با اخلاق، (۴) تهیه‌ی فهرستی از انواع راه‌حل‌های مختلف، (۵) آزمون هر یک از راه‌حل‌ها یا به عبارت دیگر ارزیابی هر یک از آنها با توجه به معیارهای حرفه‌ای مربوط و ضوابط و مقررات اخلاقی، و (۶) انتخاب بهترین گزینه. آزمون گزینه‌های مختلف معمولاً دشوارترین مرحله است و برای ارزیابی آنها باید معیارهایی

نسخه آزمایشی + استفاده رایگان = خرید مطمئن

ما زمان را به شما هدیه می دهیم

پارمیس

شرکتی، فروشگاهی و تولیدی

به مدت ۱ ماه بصورت رایگان از نرم افزار و خدمات پارمیس استفاده نموده و پس از اطمینان از تطابق نرم افزار با نیازهای خود و دریافت خدمات مطلوب پشتیبانی نسبت به خرید نرم افزار اقدام نمایید.

● قابلیت نصب تحت شبکه

● پشتیبانی یکساله و آموزش رایگان

● قابلیت نصب روی ویندوزهای Seven-Vista-XP

● کلاس های آموزشی گروهی رایگان

● معرفی نیروی کار، آشنا به پارمیس

خرید و فروش، اشخاص

کالا و انبار، بانک و چک، حسابداری،

تولیدکالا، کاربران

با ارسال عدد ۱۰۱ به شماره ۱۰۰۰۸۸۵۴ شما هم پارمیس شوید
تولید کننده انواع نرم افزارهای مالی و اداری، طراحی سایت های اینترنتی و خدمات شبکه

P a r m i s

A C C O U N T I N G

تلفن: ۰۶۶۱ ۸۸۵۴۰۶۶۱ (خط)

پاسخگوی ویژه: ۰۹۱۲ ۲۲۰۰ ۲۰۷

www.ParmisIT.com

تأمین حسابداری است که برای سازگاری با چالش های جدید بهتر آماده شده باشند. از این رو مدرسان حسابداری باید همچنان با دست اندرکاران این حرفه در تعامل باشند تا بتوانند برنامه های جدیدی را ایجاد کنند و کارایی آنها را ارزیابی کنند.

حرفه ی حسابداری به وضوح عرصه ای پویا و در حال تحول است. آینده، رویکردی انعطاف پذیرتر را در رابطه با آموزش حسابداری می طلبد و اگر قرار است چالش های این حرفه و دنیای تجارت را پاسخگو باشد، این رویکرد اجتناب ناپذیر است.

* عضو هیأت علمی دانشگاه فردوسی مشهد

منبع:

1- Bean, d., R. Bernardi. (2009), "Accounting ethics courses: A professional necessity", The CPA Journal.

2- Mantzke, K. G. Carnes, and W. Tolhurst. (2005), "Incorporating professional ethics throughout an accounting curriculum", The CPA Journal, September.

3- Mcphail, K. (2002), "The threat of ethical accountants: An application of foucault's concept of ethics to accounting education and some thoughts on ethically educating for the other", Critical Perspectives on Accounting, vol. 10.

4- Turner, M. (1996), "The changing face of accounting education", Massachusetts CPA Review, vol.70.

